

دلسوزی‌های پیرغلامان
را حسادت می‌دانند

گلایه‌های ستایشگر پیشکسوت
مشهدی از برخی مداحان جوان
صفحه ۶

شماره ۶۰ • سه‌شنبه ۱۹ دی ۱۳۹۶ • ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۳۹

چگونگی
برپایی عدالت

حجت‌الاسلام ابراهیم بهاری
واعظ و کارشناس معارف اسلامی
صفحه ۲

www.qudsonline.ir

ویژه هیئت‌ها و محافل مذهبی

ضمیمه هفتگی روزنامه

مداح بی تفاوت به درد مردم، سکولار است

گفت‌وگو با طلی‌اکبر مداحی در حاشیه دهمین
همایش مداحان و شعرای نخبه
سراسر کشور در مشهد

صفحات ۵۴ و ۵۵

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

حجت‌الاسلام خاموشی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی گفت: امام حسین (علیه السلام) را در کشور اسلامی به اسم خارجی بودن شهید کردند و آن وقت مادر هیئت‌های مذهبی خود بر سر و صورت می‌نیزم که نشان بدهیم ما آماده‌ایم که تاریخ مجدد رقم نخورد، با آتش زدن خیمه امام حسین (علیه السلام) در سال ۸۸ دشمن به دنبال ضربه زدن به اسلامیت بود. هیئت‌های مذهبی امروز حق سکوت ندارند.

بی اجازه کاری نکن

سوره مبارکه آل عمران

اخلاق دینداران

نوید جانباز، پژوهشگر دینی

دین اسلام پایه‌های تربیت را در درون افراد بنیان گذارده و آنها را به رعایت اصولی سفارش کرده که در صورت تحقق آنها در وجود افراد، نظام اجتماعی و ارتباط انسانی از ثمرات مفید آن (مانند تعادل، روابط پایدار، محبت متقابل، نظارت و مراقبت اجتماعی و...) بهره‌مند می‌شود. تقوا، برادری، عفو و بخشش، ترجم و دل‌سوزی، رعایت حقوق دیگران، جرئت و شهامت، ایثار و گذشت، مشورت، تعاون و هم‌کاری و... جزو اصول تربیت اجتماعی به شمار می‌رود که اسلام بدان‌ها سفارش کرده است. پیشوایان دین همواره با مخاطبان خود از جامعه ایمانی، دوست و رفیق بودند و با کمال محبت با آنها رفتار می‌کردند و در دشواری‌ها و مشکلات یار و یاور آنها بودند هرگز انسان‌ها را تحقیر و غریزه رشدهجویی‌شان را سرکوب نمی‌کردند بلکه به آنها شخصیت می‌دادند و از کارهایی که موجب عقده و حقارت آنها می‌شد دوری می‌جستند زیرا می‌دانستند افرادی که برای خود شخصیتی قائل نیستند به هر انحراف و گناهی دست می‌زنند. از سوی دیگر اگر کسی در خود احساس شخصیت کند آن را با گناه ناپود نمی‌کند؛ چنان‌که امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می‌فرماید: کسی که خود را گرامی می‌دارد آن را با گناه خوار نمی‌کند. رسول مکرّم و ائمه اطهار (علیهم السلام) اصرار داشتند در هر فرصتی با ارائه حکمت‌ها و مطالب سازنده و عمیق اندها را بارور کنند؛ چنان‌که قرآن کریم نصایح لقمان حکیم را به فرزندش را با خطاب زیبای «یا بُنّی» گزارش می‌کند. امام علی (علیه السلام) هم در نامه‌ای اندر زهای خود به امام حسن (علیه السلام) را به بار خطاب «یا بُنّی» همراه می‌کند. همه این آموزه‌ها بیانگر اهمیت رفتار و اخلاق پیشوای دین و کسی است که در بالاترین سطح اثرگذاری تربیتی در جامعه قرار گرفته‌اند و به این افتخار نایل آمده‌اند، صدق می‌کند. نکته مهمی که در اینجا باید مورد توجه قرار گیرد، این است که در فرایند ارتباط و اثرگذاری بر دیگران، باید از خطاهای جزئی و کم‌اهمیت صرف نظر کرد و با بلند نظری و بزرگواری از کنار آن گذشت تا بتوان از موارد مهم‌تر با قطعیت جلوگیری کرد. در نگاه اسلام، این روش به «تغافل» تعبیر می‌شود. یعنی چنین وانمود کنیم که اشتباهات و خطاهای او را ندیده‌ایم. با به کارگیری این روش، دیگر احساسات مخاطب به تذکرات پی‌درپی ما جریحه‌دار نمی‌شود و لجاجت و ستیزه‌جویی در او زمینه رشد نمی‌یابد. تغافل سبب می‌شود که پرده حجاب و حیای فطری در انسان دریده نشود و فرصت جبران و ترمیم از او گرفته نشود. تغافل نوعی برخورد بزرگواریه و کریمانه است. امام علی (علیه السلام) آن را از برترین کمالات انسان‌های بزرگوار می‌شمارد و می‌فرماید: از برترین اخلاق انسان بزرگوار، تغافل او از دانسته‌های خویش است. نباید فراموش کرد که تغافل نیز حدی دارد. اگر فردی خطاها را تکرار کند باید به گونه‌ای جلوی آنها را گرفت. برخی افراد متدین در روند ارتباط، از اعمال خشونت و سخنان پرخاشگرانه و مسائلی از این دست بهره می‌برند در حالی که باید دقت داشت هرگاه زمینه استفاده از راهبردهای گفتاری وجود دارد نباید از مداخلات و رفتارهای دیگر بهره برد زیرا موجب خدشه‌دار شدن کرامت و شخصیت، سرخوردگی یا عدم اعتماد به نفس و عقده و کینه (نسبت به کسانی که رفتار نامطلوبی با او داشته‌اند) می‌شود. دوستان مذهبی و هیئتی باید به این نکته مهم توجه داشته باشند که جمع قایل توجهی از افراد جامعه جوانان و نوجوانان هستند که هم‌زمینه اثرپذیری بیشتری دارند و از سوی دیگر به لحاظ عاطفی آسیب‌پذیرترند و ممکن است برخی رفتارهای نسنجیده زمینه دوری از دین را در آنان فراهم کند. امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) ضمن سفارش به فرزند خود امام حسن (علیه السلام) به زمینه بسیار مستعد روح نوجوانان برای رشد و تکامل اشاره کرد و فرمود: بی‌تردید دل نوجوان چون زمین آماده و بی‌کشت است و آماده پذیرش هر بذری است که در آن افکنده شود پس به تربیت تو شتافتم پیش از آن که دلت سخت شود و خاطرت به چیزی مشغول شود. بخش عمده‌ای از پیروزی‌ها، موفقیت‌ها و احیانا شکست‌ها و نابسامانی‌های دوره بزرگسالی ریشه در کمال تربیت یا سوء تربیت در دوره کودکی و نوجوانی دارد.

لله ملک السماوات والارض؛ همه چیز ملک خداست. (آل عمران/ ۱۸۹)

درست مثل سیستم اداری که حتی یک خودکار را بی‌اجازه نمی‌شود جابه‌جا کرد و برای هر کاری باید مجوزی مکتوب داشته باشی یا مثل حقوقدان‌ها که در محکمه اگر چیزی گفته یا می‌نویسند براساس یک بند یا بندهایی از قانون است و گر نه پذیرفته نخواهد شد، ما نیز هر کاری می‌کنیم بدون مجوز مجاز نیست. چون مالک اصلی خداست. در قرآن تاکید شده ای انسان! خیال مالکیت را از سر خود بیرون کن، و هیچ کاری بی‌اجازه نکن نه فقط درباره دیگران حتی در باره خودت. پس هر جوری نبوش، هر جوری حرف نزن، هر چیزی را نبین.

چگونگی برپایی عدالت

حجت‌الاسلام ابراهیم بهاری، واعظ و کارشناس معارف اسلامی

خداوند در سوره نساء آیه ۱۳۵ می‌فرماید: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به عدالت فرمائید و برای خدا، شهادت دهید، هر چند به زبان خود یا پدر و مادر یا خویشاوندان شما چه توانگر و چه درویش بوده باشد زیرا خدا به آن دو سزاوارتر است پس، از هوای نفس پیروی نکنید تا از شهادت حق عدول کنید چه زبان بازی کنید یا از آن اعراض کنید، خدا به هر چه می‌کنید آگاه است. در تفسیر نمونه ذیل آیه آمده است: «به تناسب دستورهایی که در آیات گذشته درباره اجرای عدالت در مورد یتیمان و همسران داده شده، در این آیه یک اصل اساسی و یک قانون کلی درباره اجرای عدالت در همه موارد بدون استثنا ذکر می‌کند و به تمام افراد با ایمان فرمان می‌دهد که قیام به عدالت کنند. (یا ایها الذین آمنوا کونوا قوامین بالقسط)»

باید توجه داشت که قوامین جمع قوام «صیغه مبالغه» به معنی «بسیار قیام کنند» است، یعنی باید در هر حال و در هر کار و در هر عصر و زمان قیام به عدالت کنید که این عمل خلق و خوی شما شود، و انحراف از آن برخلاف طبع و روح شما گردد. تعبیر به «قیام» در اینجا ممکن است به خاطر آن باشد که انسان برای انجام کارها معمولاً باید بپایخیزد، و به دنبال آنها برود، بنابراین «قیام» به کار کنایه از تصمیم و عزم راسخ و اقدام جدی درباره آن است اگرچه آن کار همانند حکم قاضی احتیاج به قیام و حرکتی نداشته باشد، و نیز ممکن است تعبیر به قیام از این نظر باشد که قائم معمولاً به چیزی می‌گویند که عمود بر زمین بوده باشد کمترین میل و انحرافی به هیچ طرف نداشته باشد، یعنی باید آنچنان عدالت را اجرا کنید که کمترین انحرافی به هیچ طرف پیدا نکند. سپس برای تاکید مطلب مسئله شهادت را عنوان کرده، می‌فرماید: «به‌خصوص در مورد شهادت باید همه ملاحظات را کنار بگذارید و فقط به خاطر خدا شهادت به حق دهید، اگر چه به زبان شخص شما یا پدر و مادر

اعمال شما آگاه است. (و ان تلوا او تعرضوا فان الله کان بما تعملون خبیرا)؛ در حقیقت جمله ان تلوا اشاره به تحریف حق و تغییر آن است، در حالی که جمله تعرضوا اشاره به خودداری کردن از حکم به حق است و این همان چیزی است که در حدیثی از امام باقر (علیه السلام) نقل شده است. جالب توجه این که در ذیل آیه تعبیر به خبیر شده است نه علیم، زیرا خبیر معمولاً به کسی می‌گویند که از جزئیات و ریزه‌کاری‌های یک موضوع آگاه است، اشاره به این که خداوند کوچک‌ترین انحراف شما را از حق و عدالت به هر بهانه و دستاویزی که باشد حتی در آنجا که لباس حق بجانب بر آن می‌پوشانید، می‌داند و کیفر آن را خواهد داد! آیه فوق توجه فوق‌العاده اسلام را به مسئله عدالت اجتماعی در هر شکل و هر صورت کاملاً روشن می‌سازد و انواع تأکیدی که در این چند جمله به کار رفته است نشان می‌دهد که اسلام تا چه اندازه در این مسئله مهم انسانی و اجتماعی، حساسیت دارد، اگرچه با نهایت تأسف میان عمل مسلمانان و این دستور عالی اسلامی، فاصله از زمین تا آسمان است! و همین یکی از اسرار عقب ماندگی آنهاست.

بازتاب «چهارده» را در اینجا بخوانید. منتظر پیشنهادها و انتقادانتان هستیم.

حجت‌الاسلام شیخ مصطفی کرمی:

رسانه‌های ما نباید با موج‌ها هم‌مسیر شوند

امروز رسانه نقش مهمی در توسعه و گسترش مفاهیم دینی و ارزشی در فضای هیئت‌های مذهبی کشور دارد. فکر می‌کنم هفته‌نامه چهارده این مهم را در دستور کار خود قرار داده است. از زمانی که چهارده در عرصه فضای رسانه‌ای با به میدان گذاشته حرف‌های بسیاری برای گفتن داشته و از این حیث نشریه نمره‌داری است. باید فعالان فرهنگی بدانند با صرف نام فرهنگ نمی‌توان مسئله‌ای را نهادینه کرد بلکه ستون فقرات فعالیت فرهنگی، تبلیغات و رسانه است. اگر بتوانیم در راستای اطلاع‌رسانی و رسانه، گام برداریم اهداف بلند و ارزشمند به‌دست می‌آید. امروز فرهنگ مکمل بسیاری از عرصه‌هاست که در گرو رفتار هنرمندان تبلیغی به اوج خودش می‌رسد. ما هم به عنوان واعظ باید همگام با رسانه جلو برویم و حتی نقاط ضعف شما دوستان را هم پوشش دهیم. از زمانی که رسانه‌های مذهبی هم فعال شدند منبر، مداحی و عزاداری رونق بیشتری گرفتند. حتی در ارتقای محتوای هیئت‌ها و تأثیر آن بر عزاداری هم بسیار موثر بودید.

ملاح و روحانی انجام دادید کار پسندیده‌ای بود از این دست کارها را افزایش دهید.

«**ابراهیم کبریایی:** شما هم همچون رسانه‌های دیگر باید جریان‌سازی کنید؛ از این که چالشی با برخی از مسائل برخورد نمی‌کنید از جذابیت نشریه می‌کاهد؛ در قالب پرداخت حرفه‌ای باید قدری چالش هم در گفت‌وگوها یا گزارش‌هایتان داشته باشید.

«**رقیه محبوبی:** تعداد صفحات و تیراژتان را گسترده‌تر کنید چراکه ما فقط از طریق فضای مجازی می‌توانیم به نسخه چهارده دسترسی پیدا کنیم.

«**عقوبی ۱۲:** پیشنهاد می‌کنم هیئت‌ها را بیشتر معرفی کنید تا ما از ملعیت و عملکرد آنها بیشتر آگاه شویم؛ چراکه برخی اوقات خلوه‌ها هراس‌دارند به دلیل وجود برخی بدعت‌ها و معضلاتی که گاهی در هیئت‌هایی دیده می‌شود؛ نیازمند بصیرت‌فرایی بیشتر در این زمینه هستیم.

«**حمیدرضا رسولی:** شهادت دینی بسیاری داریم که انتظار می‌رود در هفته‌نامه وزین شما به آن پاسخ داده شود. یک صفحه‌ای هم داشته باشید که مسائل شبهه‌انگیز روز را در آنجا دنبال کنید و بدان پاسخ دهید.

«**میثم رشیدی:** کاری که برای معرفی شهدای

آیت‌الله سیدمحمد مهدی میرباقری با اشاره به موضوع سیر جریان تشیع گفت: اولیا خدا این‌گونه هستند خیلی از بلاهایی که تحمل می‌کنند برای هدایت دیگران است؛ یعنی رنج می‌برند که دیگران را به مقصود برسانند. انبیا و اولیا این‌گونه هستند خیلی از مصیبت‌های الهی و نبی اکرم ﷺ برای سلوک ماست. من گمانم این است که آمدن الهی در این عالم و این که لباس این عالم را پوشیدند و سختی‌هایی را پشت سر گذاشتند برای این است که ما سالک شویم و به مقصود رسیم. در بلاهایی که برای سلوک، راهبری و شفاعت ما تحمل شده است، مهم‌ترینش بلای عاشورا است.

جذب جوانان

امروز در هیئت‌ها نیازمند الگوبرداری و آموزش مسئولیت و مدیریت هیئت‌ها و حسینیه‌ها هستیم که با بهره‌گیری از تجارب پیرغلامان به ستایشگران و مدیران خوش ذوق جوان میدان داده شود. علی‌اصغر ژولیده مداح و مسئول اجرایی هیئت موج‌الحسن درباره این‌که امروز توان پذیرش مسئولیت هیئت‌داری را در جوانان چطور می‌بیند، می‌گوید: «بحث مسئولیت هیئت‌داری مجزای از نوکری اهل بیت ﷺ است؛ به عبارت بهتر هیئت‌داری مسئولیت بسیار سنگین و پرمشغله‌ای است تا بتواند با سلاقی، تخصص‌ها و سنن مختلف افراد ارتباط مثبت برقرار کند. اکنون خیلی از جوانان با مدیریت، درایت و ابتکار عمل مناسب در هیئت‌ها فعالیت می‌کنند. در هیئت موج‌الحسن که از سال ۷۷ تأسیس شده و با مدیریت بزرگ‌ترهایی همچون حاج محمود ژولیده برنامه‌های خودش را پیش می‌برد بعد از گذشت این سال‌ها به نتایج بسیار خوبی رسیده‌ایم. یکی از موفقیت‌های هیئت غریب مدینه امام حسن مجتبی ﷺ حسینیه موج‌الحسن در خیابان فلسطین تهران این است که در این سال‌ها توانسته جوانان بسیاری را جذب کند. بحمدالله از برکت امام حسن مجتبی ﷺ و حضور بزرگ‌ترها و پیرغلامان تاکنون جوانان موفق و مسئولان هیئت با استعدادی از درون موج‌الحسن پرورش پیدا کرده‌اند.»

اخلاق و سیاست در هیئت

هر عرصه و فعالیتی مطمئناً کارکردهایی دارد؛ این مداح جوان و مسئول اجرایی هیئت موج‌الحسن درباره کارکردها و اهداف هیئت موج‌الحسن این‌گونه می‌گوید: «اخلاق یکی از کارکردهای هیئت است. آقا منبر می‌رود و فضائل و مدح اهل بیت ﷺ را می‌گوید، قال الصادق و قال الباقر می‌گوید و اگر لحن و کلام خوبی داشته باشد که چه بهتر و جوان مجذوب بیان روحانی و منبری جلسه می‌شود و سعی می‌کند که این را در خودش پیاده کند. مداح می‌آید و در اشعارش مطالب اخلاقی و معنوی را بیان می‌کند. پس یکی دیگر از کارکردهای هیئت، اخلاق است. سیاست یکی دیگر از کارکردهای هیئت است و قله‌هایش بصیرت افزایی است که الان اتفاقاً مداحان و منبری‌ها در هیئت اجرا می‌کنند.»

سبک زندگی دینی

اهمیت خانواده و سبک زندگی دینی در خانواده از مسائلی است که در هیئت موج‌الحسن به آن توجه می‌شود. علی‌اصغر ژولیده در ادامه می‌گوید: «احترام به والدین، یادگرفتن امور خیریه، گره باز کردن از کار مردم، صندوق‌های قرض‌الحسنه، مشاوره‌های خانوادگی و اعتقادی و درمانی، آموختن احکام، برنامه‌های قرآنی و مناجاتی و شب زنده‌داری، شناخت سیره و سنت اهل بیت و آشنایی با روش و رفتار ذوات مقدسه و به‌کارگیری آن در زندگی، همه از کارکردهای هیئت است. بنابراین در هر بعدی از ابعاد اسلامی، شیعی و مذهبی که فکر کنید، هیئت کاربرد دارد. پس کاربرد هیئت به اندازه کاربرد اسلام و دین خداست. چرا که صاحب اصلی هیئت، خدا و اهل بیت ﷺ است. شما غیر از هیئت و مسجد کجا را پیدا می‌کنید که جوان به در خانه خدا بیاید و توبه کند، عجز و ناله کند، تضرع کند، گریه کند و اشک بریزد و به توبه نصوح برسد.»

پرهیز از مسائل تفرقه‌افکن

یکی از نکاتی که امروز هیئت‌ها و مداحان نسل جدید به آن نیازمندند عدم غفلت از اصول و سنت‌ها به‌خصوص استفاده از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب است؛ علی‌اصغر ژولیده درباره این موضوع می‌گوید: «ما که خود را منتسب به انقلاب و نظامی اسلامی می‌دانیم، طبیعتاً الگو و مورد توجه اقشار زیادی از جامعه قرار می‌گیریم. لذا یکی از مهم‌ترین الگوپذیری‌ها بحث ولایت‌مداری است. در شرایطی که ما در آن قرار داریم، طبق فرموده رهبر معظم انقلاب، اتحاد مسلمانان نکته بسیار قابل توجهی است. پس ما چه در شادی و چه در عزا از یکسری مسائل که باعث اختلاف‌افکنی میان مسلمانان می‌شود پرهیز می‌کنیم تا دشمن شاد نشویم. این وظیفه‌ای است که بر دوش ما قرار دارد. لذا در ایام شادی هم با خواندن و شنیدن مدح اهل بیت و با تولی و تبری در چارچوب، مجالس را رونق و روح و جان‌مان را صیقل می‌دهیم.»

پشتیبانی از ولایت فقیه

مسئول اجرایی هیئت موج‌الحسن در رابطه با دغدغه اصلی هیئت‌ها و ستایشگران نسل امروز، تأکید می‌کند: باید دغدغه اصلی نسل جوان هیئت‌ها و مداح ادامه دادن راه شهید و امام شهید باشد. وقتی به وصایای این شهید رجوع می‌کنیم یکی از نکات موجود در وصیت‌ها همان چیزی است که امام راحل ما هم بدان تأکید کرده‌اند و آن هم این است که پشتیبان ولایت فقیه باشید تا به مملکت مان آسیبی نرسد. ما چگونه می‌توانیم پشتیبان ولی فقیه باشیم؟ بنابراین باید به اصول و نکاتی که رهبر معظم انقلاب می‌فرمایند پایبند باشیم و جامعه عمل ببوشانیم. معظم‌له در سخنرانی اخیرشان می‌فرمایند سه شرط اصلی که جوانان برای رساندن کشور به آرمان‌های اسلامی و انقلابی باید به آن توجه کنند اول، دشمن را بشناسید، دوم، رابطه خود را با خدا تقویت کنید و سوم خوب علم بیاموزید. همه این سال‌ها با تمام قوا در میدان هیئت‌داری و ستایشگری سعی و تلاش‌مان را به کار بستیم تا این اهداف و رهنمودهای حضرت آقا را اشاعه بدهیم. اینها باید به عنوان یک اصل مهم دغدغه اصلی هیئت‌ها و مداحان جوان ما باشند.»

نگاهی گذرا به فعالیت‌های
هیئت موج الحسن در گفت‌وگو با علی اصغر ژولیده

هدف اصلی ما جذب جوانان است

امیررضا سجادیان

همه جوان هستند و با برنامه‌های نوین و البته اعتقاد به سنت‌ها و اصول هیئت‌داری علی‌اصغر ژولیده مداح جوانی است که شاگرد کلاس حاج منصور ارضی و حاج محمود ژولیده است؛ سن زیادی ندارد اما خیلی پخته و منسجم صحبت می‌کند. هیئت موج‌الحسن در حوالی میدان فلسطین پاتوق جوانان بسیاری شده که به آنجا می‌آیند، هم سبک زندگی دینی را یاد بگیرند و هم مسئولیت‌پذیری را. او هم از دغدغه‌هایش می‌گوید و هم از برنامه‌های هیئت برای تأثیرگذاری بیشتر روی جوانان. با او دقایقی هم کلام شدیم تا از هیئتی که به نام کریم اهل بیت ﷺ نامگذاری شده بیشتر بدانیم.

محسن خالقی، از طلاب حوزه علمیه که نویسنده نرم افزار و تولید کننده اپلیکیشن های مذهبی نیز هست، با اشاره به این که در برابر دشمن باید از ابزارها و سلاح های خودش استفاده کرد، می گوید: اگر ما در این میدان عقب نشینی کنیم، دشمن فرهنگی ما روز به روز پیشروی خواهد کرد و فکر و ذهن نسل آینده ما را در اختیار خواهد گرفت. امروز ما باید دستگاه تبلیغ خود را در زمینه بنا کنیم که متعلق به دشمن است، تا کنون در این زمینه خوب عمل نکرده ایم و از نقطه مطلوب خیلی عقبیم.

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

* برکات همایش

«به دنبال این بودیم که آموزش های مداحی، بهتر و قوی تر شود که این اتفاق افتاد. به دنبال این بودیم که نظارت بر مداحان جوان و نوجوان بیشتر شود که شد. به دنبال این بودیم که شعر آیینی و هیئت، مورد اهمیت قرار گیرد و ضعف ها و اشکالاتی که در گذشته در شعر هیئت وجود داشت، برطرف شود که شکر خدا، شعر های هیئتی روز به روز، قوی تر، انقلابی تر، به روز تر و اثرگذار تر می شود.» اینها بخشی از صحبت های «علی اکبر مداحی» مدیر ستاد مرکزی هیئت رزمندگان اسلام کشور است که برگزاری دهمین دوره همایش مداحان و شعرای نخبه سراسر کشور را در شهر مقدس مشهد، دارای برکاتی می داند که به اهدافش نزدیک تر شده است. علی اکبر مداحی می گوید: «بحث های خوبی در کمیسیون های این همایش حول محور آموزش مداحان، نظارت بر مداحان و شعر هیئت مطرح شد. همچنین آقای دکتر رضا سراج درباره مسائل روز کشور، حجت الاسلام راشد یزدی درباره موضوعات اخلاقی و حجت الاسلام مهدی طائب هم درباره روحیه انقلابی و آمادگی برای ظهور، سخنان مفیدی را گفتند.» به گفته او، در این همایش ۱۵۰ مداح و پیرغلام و ۵۰ شاعر آیینی حضور داشتند که حدود ۲۰ نفر از آنها خانم بودند. اهمیت ماجرا زمانی روشن می شود که دبیر همایش، تاکید می کند برخی از این مدعوین در شهرهایشان بالای ۵۰۰ مخاطب دارند و این از افتخارات هیئت رزمندگان اسلام است که در دهمین سال برگزاری همایش، می تواند مداحان نخبه و اثرگذار کشور را دور هم جمع کند، اگرچه این گردهمایی، کار آسانی نیست اما ده سال با موفقیت انجام شده است.

* مداح خوب نمی تواند سیاسی نباشد

چرا تبیین مسائل روز و آگاهی از شرایط جامعه برای یک مداح مهم است؟ آیا یک مداح باید سیاسی باشد یا نباشد؟ علی اکبر مداحی دلیل آن را چنین بیان می کند: عده ای، مداحان را متهم می کردند که سیاسی هستند اما لازم است یادآوری کنم در آخرین برنامه همایش که در تالار آئینه، خدمت حجت الاسلام والمسلمین رئیسی رسیدیم، ایشان تاکید داشتند که مداح خوب نمی تواند سیاسی نباشد، سیاسی بودن مداح با جناحی و حزبی بودن، فرق می کند. سیاسی بودن مداح معنایش این است که نسبت به مسائل روز، بصیر و آگاه باشد و با بینش و آگاهی، اقدام به موقع داشته باشد چه در انتخاب شعر و چه در خواندن روی منبر. در واقع مداح باید با توجه و آگاهی به مسائل روز، روی منبر برود. او ادامه می دهد: «همچنین طی دیداری که سال گذشته شورای مرکزی هیئت رزمندگان اسلام با رهبر معظم انقلاب داشتند، ایشان مطرح فرمودند که هیئت سکولار نداریم. منظور ایشان از هیئت سکولار یعنی هیئتی که بی تفاوت و خنثی باشد. مداح سکولار هم یعنی مداحی که کاری به مسائل روز، مشکلات کشور و درد مردم ندارد ولی مداحی که آگاه و بصیر به مسائل روز باشد در خواندن و انتخاب شعرش، موضع گیری هایی دارد که به نفع کشور است. وقتی امروز، بالاترین تهاجم را آمریکا و اسرائیل با انواع حمله ها و نقشه ها نسبت به کشور ما دارند و فتنه های اخیر هم ادامه توطئه های آمریکا بعد از شکست بزرگی است که در ماجرای داعش متحمل شده چون رزمندگان ایرانی و مدافعان حرم، داعش را با ذلت از سوریه و عراق خارج کردند. وقتی آمریکا، قدرت جمهوری اسلامی ایران را دید، نتوانست این شکست را تحمل کند به همین دلیل، ایادی خودش و تعدادی اراذل و اوباش و عناصر فتنه گر را تحریک کرد که به صف اعتراضات به حق مردم بیایند و اعتراضات آرام را به شورش، آتش سوزی و تخریب اموال عمومی تبدیل کنند. خب مداحی که

مداح بی تفاوت به درد مردم، سکولار است

گفت و گو با علی اکبر مداحی در حاشیه دهمین
همایش مداحان و شعرای نخبه سراسر کشور در مشهد

حامد رضایی

پایتخت معنوی ایران، پنجشنبه هفته گذشته میزبان ۲۰۰ نفر از نخبگان عرصه مداحی و شعر آیینی بود. دهمین همایش مداحان و شاعران نخبه سراسر کشور در جوار بارگاه ملکوتی ثامن الحجج (علیه السلام) برگزار شد. همایشی که حاضران در آن، سه روز فرصت داشتند تا درباره فرصت ها و آسیب های مداحی در کشور و لزوم توجه به محتوای اشعار با هم گفت و گو و تبادل نظر کنند؛ گفت و گو هایی اثر بخش درباره ویژگی های شعر اهل بیت (علیهم السلام)، آموزش و کادر سازی مداحان و ارزیابی و نظارت آنان.

حجت‌الاسلام حسن قائمی، کارشناس مرکز تخصصی مهدویت در رابطه با «آسیب‌شناسی مباحث مهدوی در جامعه منتظر»، اظهار کرد: این که آیا فلان جریان دجال است یا نه، سفیانی است یا نیست یا این که سید خراسانی کیست؟ و کجاست؟ و... چه دردی از جامعه امروز ما مداوا می‌کند؟ آیا بهتر نیست به جای این مسائل وظایف خود را به عنوان یک منتظر شناسایی کنیم و به دنبال تبیین جایگاه و وظایف منتظران باشیم و کارهایی که مومنان باید در آخرالزمان انجام دهند تا هم دین آنها حفظ شود و هم بستر و زمینه ظهور را آماده کنند، شناسایی کنیم؟ ما به جای این که به دنبال بسترسازی برای ظهور باشیم، به دنبال پیدا کردن علامت هستیم.

دست‌یاری آستان قدس رضوی

مداحی درباره برنامه‌های هیئت رزمندگان اسلام درباره بانوان هم به نکات خوبی اشاره می‌کند. او می‌گوید: «برای کاهش آسیب‌های مداحی بانوان، در کمیسیون مربوطه تدابیری اندیشیده شده که برای بانوان چه کارهایی باید بکنیم تا مردم هم برای شرکت در این جلسات دقت بیشتری داشته باشند یعنی در جلساتی که حضور می‌یابند، آن مجلس باید مورد اطمینان و وثوقشان بوده و سخنران خانم هم، مورد شناخت آنها باشد. در تهران حدود ۳۰۰۰ مداح خانم، آموزش‌های فشرده ۲۰۰ ساعته را گذرانده‌اند و هر کدام از ۱۰ مجمع‌الذکر بن خواهران فعال در پایتخت، ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر را آموزش داده‌اند. در همایش اخیر، صحبت‌هایی با تولیت آستان قدس رضوی انجام شد و ایشان برای تداوم آموزش‌های مداحی به بانوان، اعلام حمایت کردند. همچنین موضوع را به معاونت امور زنان آستان قدس رضوی ارجاع دادند تا کمک کنند، این آموزش‌ها در مشهد انجام شود. آنچه اهمیت دارد این که باید همت کرد و در همه شهرهای کشور، خواهران مداح گردهم جمع شوند و به تنوع آموزش ببینند.»

دارد مجلس‌داری و هیئت‌داری می‌کند اگر نسبت به مسائل روز جامعه بی تفاوت باشد، مداح نیست. اگر مدح امام حسین (علیه السلام) را می‌گوییم، امام که سکولار نبود بلکه هدفش از قیام، سیاسی بود چون در برابر حکومت ظالم یزید ایستاد تا شهید شد. مداح ما اگر مداح حسینی و زینبی است باید راه این بزرگواران را طی کند.»

* ضرورت بصیرت‌افزایی مداحان

هیئت رزمندگان اسلام در حوزه بینش‌افزایی مداحان برنامه‌هایی دارد. مداحی می‌گوید: «دو سال است که همایش جوانان نخبه مداحی با همایش پیشکسوتان و پیروان نخبه مداحی ادغام شده است و علاوه بر این، برای مداحان جوان طی سال، جلسات و کلاس‌هایی در سراسر کشور برگزار می‌شود که در آن جلسات به مسائل روز با تاکید بر بصیرت‌افزایی، پرداخته می‌شود.»

به گفته او، اکثر مداحان، عضو مجمع‌الذکرین شهرهایشان هستند که جلسات هفتگی دارند. آنجا دور هم جمع می‌شوند و بعد از روضه‌خوانی، با دعوت از سخنرانان اثرگذار و آگاه به مسائل، مداحان را نسبت به اتفاقات پیرامونشان هوشیار می‌کنند. نمونه آن در تهران، فعالیت بسیج مداحان، هیئت رزمندگان اسلام، خانه مداحان و مجمع‌الذکرین تهران است که جلسات هفتگی دارند.

مدیر ستاد مرکزی هیئت رزمندگان اسلام کشور با اشاره به برگزاری مستمر جلسات هفتگی مجمع‌الذکرین در همه شهرها می‌گوید: «این جلسات، بخشی به مدیحه‌سرایی و رفع اشکالات مداحان می‌گذرد و بخشی هم به تبیین مسائل روز و بصیرت‌افزایی مداحان. هر سال یکبار هم نخبگان جریان مداحی کشور دور هم جمع می‌شوند و با هم تبادل نظر و مشورت می‌کنند.»

به گفته مداحی، در کشور حدود ۱۰۰ هزار مداح و حداقل ۳۰۰ شاعر آیینی اثرگذار داریم که از بین این جمعیت کثیر، ۱۵۰ نفر مداح و از بین شاعران آیینی ۵۰ نفر گلچین شدند که به همایش دعوت شده‌اند، مطالبی به آنها گفته می‌شود و این مباحث در سطح وسیع تر جامعه مداحان و شاعران آیینی هم منتشر می‌شود. این مسیر برای سال‌های آینده هم دنبال می‌شود تا شاهد رشد بیشتر فعالان این عرصه باشیم.

* غفلت بزرگ‌ترها در توجه به مداحان جوان

نکته قابل توجه در این دوره از همایش، همچون دوره قبل، نگاه آسیب‌شناسانه به عرصه مداحی بود به طوری که کارگاه مشورتی درباره آموزش، نظارت و ارزیابی مداحان جوان و نوجوان برگزار شد. مداحی که از اعضای کمیسیون نظارت و ارزشیابی مداحان است، می‌گوید: «برخی از مداحان جوان ما ممکن است به دلیل غفلت بزرگ‌ترها در نظارت بر آنها یا تذکر ندادن به آنها، ایرادات و اشکالاتی در خواندن یا سبک‌هایشان داشته باشند اما اگر بزرگ‌ترها بر کار آنها، مرتب نظارت کنند و به جلساتشان بروند، اگر سهوا خطایی داشتند به آنها تذکر بدهند و نصیحت‌شان بکنند، جوان‌هایی که در جامعه مداحی هم به بزرگ‌ترهای این عرصه احترام قائل هستند، اشکالاتشان را رفع خواهند کرد.»

به گفته او، این باعث می‌شود که آسیب‌ها و اشکالات جامعه مداحی درون خودشان رفع شود. وی یادآور می‌شود: «گاهی اگر یکی در لباس مداحی، تخلصی بکند هیچ فرقی با سایر اعضای جامعه ندارد و باید با او برخورد قانونی شود. البته این موارد در جامعه ۱۰۰ هزار نفری مداحان کشور بسیار اندک است و شاید به تعداد انگشتان دست هم نرسد اما تاکید دارم که هیچ تبعیضی در این باره نمی‌شود.»

* توجه به آموزش در مداحی بانوان

آنچه این روزها بیش از پیش اهمیت یافته است، آسیب‌ها و تهدیدات پیش روی مداحی بانوان است. مداحی با اشاره به تدابیر ستاد مرکزی برگزاری همایش مداحان و شعرای نخبه سراسر کشور می‌گوید: «در یکی از کمیسیون‌ها، این بحث به طور جدی مطرح و پیگیری شد. متأسفانه ما در جلسات بانوان در سراسر کشور، اشکالات و آسیب‌های بیشتری نسبت به مداحی آقایان داریم، دلیلش هم این است که حضور بزرگ‌ترها و پیشکسوت‌ها در جلسات بانوان، میسر و مقدور نیست. آسیب‌ها کمتر به گوش بزرگ‌ترها می‌رسد و ممکن است افراد کم‌سواد و بی‌سواد در جامعه مداحی زنان رسوخ پیدا کنند و جلساتی را بگذارند که حرف‌ها و روضه‌هایشان مورد تایید نباشد یا گاهی حرف‌ها و اذکار انحرافی را بگویند.» او تاکید می‌کند: «بانوان باید به این مسائل دقت داشته باشند تا در هر جلسه‌ای شرکت نکنند و از آنجا که جلسات بانوان به صورت خانگی برگزار می‌شود، این حساسیت و دقت نظر باید بیشتر شود.» مداحی با بیان این که اصل روضه باید تداوم پیدا کند، یادآور می‌شود: «به فرموده امام راحل، این روضه‌هاست که مملکت را نگه داشته، این هیئت‌هاست که انقلاب ما را به ثمر رسانده و این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.»

حجت‌الاسلام ریاضت با اشاره به این که از نظر علمای کلام آموزه‌های دینی متضمن سه حوزه اعتقادات، اخلاقیات و احکام عملی (فقهیات) است، گفت: تبتیر و موضوع اصلی در اخلاق، صداقت و امانت‌داری است. امام باقر (علیه السلام) در حدیثی فرمود: «نگاه نکنید که شخصی رکوع و سجود طولانی دارد؛ بلکه به صدق حدیث و ادای امانت او نگاه کنید» و صداقت به این معناست که گفتار، کردار و زبان با قلب‌مان سازگار باشد و بهترین مکان برای تمرین صداقت، محیط خانواده است. هر اندازه با خانواده با صداقت رفتار کنیم، در سایر محیط‌های اجتماعی موفق‌تر خواهیم بود.

خاطرات ترک خورده

حاج رضا آتشبار حرف‌هایش را درباره مداحی با خاطراتش از روزهای دفاع مقدس آغاز می‌کند: «قبل از عملیات رمضان، برای فتح خرمشهر به مناطق جنگی اعزام شدیم. در نزدیکی اهواز، در پایگاهی مستقر شدیم تا برای عملیات رمضان آماده شویم. آنجا بعدازظهرها، جلساتی داشتیم که قرآن می‌خواندیم و بعد دل‌ها کربلایی می‌شد، طوری که همه رزمندگان اشک می‌ریختند. پیرمردی بود که با یک تک بیت شعر، چنان روضه می‌خواند که دل‌ها را آماده می‌کرد. بیست روز با همین یک بیت، همه رزمندگان سینه می‌زدیم و اشک می‌ریختیم. بعد از آن هم برای حضور در عملیات رمضان آماده شدیم و رفتیم که در آنجا مجروح و به اهواز منتقل شدم بعد به مشهد آمدم. البته بعد از جانباز شدن هم باز هم به عنوان رزمنده به مناطق جنگی رفتم.»

وقتی مشهور می‌شوند

آتشبار معتقد است که یکی از جدی‌ترین آسیب‌های امروز مداحی، نداشتن استاد برای مداحان جوان است. او می‌گوید: «زمانی که ما شروع به مداحی کردیم، استاد داشتیم. هر وقت قرار بود شعری را بخوانیم، آن را به استادمان نشان می‌دادیم تا از زوایای مختلف، شعر را بررسی کند تا آسیب‌ناباشد. بعد از این که تایید شعر را از استادمان می‌گرفتیم، آن را حفظ و اجرا می‌کردیم.» به گفته او، در جامعه مداحی امروز، رابطه استاد - شاگردی کمتر دیده می‌شود. هر کسی یک تکه کاغذ دستش می‌گیرد و از روی آن می‌خواند و مداح می‌شود. اگر اسمش روی چهار تا پرده و بتر هم برود، دیگر خدا را بنده نیست. این مداح پیشکسوت اضافه می‌کند: «استاد ما، مرحوم محمود محمدنیا از تمام زوایا به بررسی کارمان می‌پرداخت. تاکیدش بر این بود که شعر فاخر و غنی بخوانیم. ضمن این که بر تسلط ما به شعر و سلیس خوانی بسیار تاکید داشت. می‌گفت که مداح، زیر ذره‌بین جامعه است و وقتی به مجلسی می‌روید حتما باید به سخنان منبری گوش دهید نه این که سرگرم امور دیگری شوید. استادان ما تا اینجا را می‌دیدند و تذکر می‌دادند اما امروز برخی تا اسمشان روی پرده می‌آید، فکر می‌کنند که مشهور شده‌اند، اگر کسی هم به آنها تذکر بدهد، گوش نمی‌دهند.» آتشبار گلایه می‌کند: «الان اگر به نسل جوان امروز تذکر بدهید، فکر می‌کنند که حسادت یا رقابتی در کار است در حالی که چنین نیست، آنها که در این راه، مو سپید کرده‌اند، اگر تذکری می‌دهند از روی دلسوزی است.»

استادم را باور داشتیم

آتشبار برای واکاوی از برخی آسیب‌ها به سنت‌هایی که قبلاً بوده اشاره و تعریف می‌کند: «به یاد دارم سال‌های اول یادگیری مداحی بودم که وقتی قرار بود شعر را حفظ کنم به استادمان نشان می‌دادم تا بررسی کنند از نظر اعتقادی، آسیب‌نا باشد و وزن شعر هم درست باشد. یک‌بار قبل از این که شعری را به تایید استادمان برسانم، آن را حفظ کردم. بعد شعر را به مرحوم محمدنیا نشان دادم، مرا نگاهی کرد و گفت که این شعر خوب است اما نمی‌توانی در ماه رمضان آن را بخوانی چون به قول امام حسین (علیه السلام)، نقلی داشته است که اگر امام چنین چیزی را نگفته باشد درست نیست و روزها باطل می‌شود. آن زمان آن قدر به استادمان اعتقاد داشتیم که تاکنون، آن شعر را جایی نخوانده‌ام چون باور داشتیم که استادمان از روی دلسوزی، تذکر می‌دهد و نصیحت می‌کند.» او با بیان این که اگر جوان‌ها، حرف مداحان پیشکسوت را گوش کنند، در کار خودشان اثرگذار است و می‌گوید: «آن زمان در تشییع پیکر شهید، مداح جوانی شعری را خوانده بود که استادمان به او گفته بود وزن این شعر درست نیست. جوان جواب داده بود، که وزنش را آن قدر می‌کشیم به آن یکی بخوردا از آن زمان سه دهه می‌گذرد اما دیگر نامی از آن جوان در مداحی نیست.» آتشبار معتقد است که این روزها، استادان هم زیاد تذکر نمی‌دهند شاید چون می‌بینند که حرف‌هایشان اثری ندارد، سکوت کرده‌اند اما اگر جوان‌ها بخواهند موفق باشند، باید به حرف بزرگ‌ترهای مداحی گوش کنند. استادان این عرصه هم باید با روی خوش جوان‌ها را بپذیرند. جوانی که می‌خواهد مداح موفق شود باید دنبال استاد بدود و از استادان، درس ادب و اخلاق را فرا بگیرد.

گلایه‌های ستایشگر پیشکسوت مهدی از برخی مداحان جوان

دلسوزی‌های پیرغلامان را حسادت می‌دانند

ملیکا وظیفه‌شناس

با عشق به ولایت اهل بیت (علیهم السلام) قد کشید و تربیت شد. بچه بود پدرش، مسئولیت هیئت «طفلان مسلم» را بر عهده داشت و جلسات روضه در دهه اول محرم در خانه‌شان برگزار می‌شد. حاج «رضا آتشبار» در چنین خانواده‌ای بزرگ شد اما مسیر ورودش به مداحی به دهه شصت برمی‌گردد زمانی که در تشییع پیکر شهید با یکی از مداحان سرشناس مشهد آشنا می‌شود و حاج آقای تحقیقی او را به سمت مداحی سوق می‌دهد. از آنجا به جلسات مداحی آقای مویید می‌رود و مداحی را به صورت حرفه‌ای از سال ۶۰ شروع می‌کند. آن زمان جوانی ۱۹ ساله بود، همان زمان چند بار به عنوان رزمنده به جبهه رفت و بین رزمندگان، ذکر و توسل به اهل بیت (علیهم السلام) داشت. تعریف می‌کند: «یک‌بار هم به صورت گروهی، تعدادی از مداحان از مشهد به مناطق جنگی اعزام شدیم. آنجا در قرارگاه‌های مختلف تقسیم شدیم و برای رزمندگان مداحی می‌کردیم تا به رزمندگان روحیه بدهیم اما با توجه به حال و هوایی که آنها داشتند بیشتر روحیه می‌گرفتیم، آنجا کلاس درس انسان‌سازی بود.»

حجت‌الاسلام خوش‌نظر پژوهشگر دینی گفت: «برای فرد منتظر خواندن دعای فرج توصیه شده است و تا جایی که می‌تواند باید برای ظهور حضرت ولی عصر (عج) دعا کند. این سوال در ذهن برخی وجود دارد که خداوند امام عصر (عج) را حفظ می‌کند تا ظهور کند، پس چرا دعا کنیم؟ این عده باید بدانند دعا برای نیاز خودشان است. فرد منتظر با دعا کردن ابراز علاقه خود را به ساحت حضرت بیان و خود را به عنوان امتی که شایستگی درک و آمادگی ظهور را دارد، معرفی می‌کند.»

حسن شالبافان زانوزدن در محضر استادان اخلاق

عده‌ای بر این باورند که آنچه آسیب‌های مداحی را برای جوانان علاقه‌مند به این عرصه تشدید می‌کند، شاگردی نکردن در محضر بزرگان و استادان اخلاق است. یکی هم مانند حسن شالبافان، مداح جوان اهل بیت (ع) باور دارد که مداحی یک عبادت است و عبادت نیز باید قربت‌اللی‌الله باشد یعنی برای خدا باشد، یعنی مداح باید بتواند در همه مراحل مداحی خودسازی کرده باشد که این خودسازی نیاز به یک معلم اخلاق دارد. او باور دارد که یک مداح خوب باید بتواند در جامعه تاثیرگذار باشد، تاثیرگذاری در جامعه هم چند ویژگی دارد، در درجه اول یک مداح خودش باید دین‌دار باشد. از سوی دیگر یک مداح باید عفت رفتار داشته باشد یعنی در تمام رفتار به‌ویژه حرف زدن و برخوردهای اجتماعی و از همه مهم‌تر در خانواده عفت کلام و رفتار داشته باشد. به گفته او، داشتن تواضع و دوری از تکبر هم از خصوصیات است که منجر به موفقیت مداح می‌شود و در کل ادب یا عقلانیت در رفتار و کردار رمز موفقیت مداح است. شالبافان تاکید دارد که موفقیت در مداحی رفتن به مجالس بزرگ و پر سر و صدا نیست اگر بتوانیم به دعوت‌های ساده مردم پاسخ دهیم و در مجالسی که به ظاهر رونق ندارد شرکت کنیم، یکی از کلیدهای موفقیت مداحی را به دست آورده‌ایم. این مداح جوان معتقد است نفس استاد هم خیلی مهم است و استاد باید صاحب نفس باشد. وقتی پای منبر یک عالم می‌نشینیم یا پای مداحی بزرگی حضور پیدا می‌کنیم حتی اگر یک کلام یاد بگیریم، می‌توانیم بگوییم که در محضر او شاگردی کرده‌ایم و از او مطالبی آموخته‌ایم. به باور او، شاگردی مکتب اهل بیت (ع) کردن و زانو زدن در محضر استادان اخلاق آسیب‌های شهرت را خنثی می‌کند، همچنین داشتن یک استاد شعر و ادبیات در کنار مداح یکی از ضرورت‌هاست.

جواد اکبرزاده پیر غلامان گنجینه تجربه

برخی مداحان جوان، تن به شاگردی نمی‌دهند و باور دارند که چون صدایشان خوب است، همین کافیه و دیگر نیازی نیست که از گنجینه دانش و تجربه بزرگان مداحی بهره ببرند. جواد اکبرزاده که پدرش، حاج محمود اکبرزاده از پیرغلامان حسینی است، می‌گوید: «یک مداح نمی‌تواند خودرو باشد باید در محضر بزرگان پرورش یابد هرچند که صدای خوب و معلومات بالایی داشته باشد.» به گفته این مداح، بسیاری از قاریان موفق، زیر نظر استادان مشخصی بوده‌اند و توانسته‌اند مسیری حرفه‌ای را طی کنند. بسیاری از مداحان موفق هم استادان خوبی همچون حاج آقای موید و مرحوم آذر داشته‌اند. او با بیان این که استاد، مسیر رشد مداح جوان و مستعد را کوتاه‌تر می‌کند چون پیرغلامان حسینی و پیشکسوتان مداحی، دریایی از معرفت و تجربه هستند، بر حفظ ادب و اخلاق مداحان جوان در محضر بزرگان تاکید می‌کند. اکبرزاده درباره این که چرا مداحان جوان کمتر در محضر بزرگان، شاگردی می‌کنند؟ تاکید می‌کند: «گر مداح جوان بفهمد که استادش، برای بهتر شدن کار او و برای یادگیری‌اش، وقت می‌گذارد و ارتباط عاطفی استاد شاگردی هم بین آنها شکل بگیرد، شوق یادگیری در او بیشتر می‌شود.» به باور او، بین استاد و شاگرد باید رابطه عاطفی وجود داشته باشد نه یک رابطه خشک و از سر ترس، ضمن این که استاد هم باید از نظر اخلاقی چنان باشد که جایی در دل شاگرد باز کند. او که دبیر دین و زندگی است از رابطه عاطفی خودش با دانش‌آموزان می‌گوید که باعث اثربخشی بیشتر آموزه‌های دینی در نوجوانان می‌شود.

اکبرزاده خاطر نشان می‌کند: «اگر مداح پیشکسوتی اخلاص داشته باشد، شاگردان جذب او می‌شوند بویژه اگر معلومات بالایی داشته باشد اما آنچه امروز بیش از پیش، جامعه مداحی ما به آن نیازمند است اخلاص و اخلاق است که نگاه مادی به عرصه مداحی، باعث کم‌رنگ شدنش شده است.»

برای مداحان، حرمت قائل بودیم

یکی دیگر از آسیب‌های مداحی هم پاکت‌های نامتعارف است. وی با یادآوری این مسئله ادامه می‌دهد: «یک‌بار با چند تن از مداحان و شاعران آیینی بحثی بین ما شکل گرفت که چرا مداحی به این سمت کشیده شده است؟ گفتیم وقتی من به جرگه مداحی وارد شدم، عصمت صغری را برای مداحان قابل بودم و فکر نمی‌کردم که مداحی به روزی برسد که برای کارش، قیمت پاکت تعیین کنند، ما که با این نگاه وارد مداحی شدیم امروز به اینجا رسیدیم. آنها که از همان آغاز ورود با نگاه کسب پول و درآمد وارد مداحی شده‌اند، به کجا خواهند رفت؟! استادان می‌گفت، حرف این نیست که پاکت نگیری، بلکه پاکتی که گرفتید به مبلغش، بها ندهید. اگر جایی هزار تومان به شما دادند و جای دیگر دو هزار تومان، این طور نباشد که دفعه بعد جایی که پول بیشتری داده، بروید و جایی که پاکت کمتری داده نروید، این خیانت به امام حسین (ع) است.» به گفته این مداح، بسیاری از قیمت‌ها هم شایعه است و تعریف می‌کند: «جایی از سه نفر، سه رقم متفاوت در باره یک شخص شنیدیم که معلوم بود رقم گفته شده، درست نیست. البته گاهی هم، یکی می‌خواهد نامش را بر سر زبان‌ها بیاورد بنابراین مبلغ بالایی را مطرح می‌کند تا اگر هیئت‌ها خواستند او را دعوت کنند بدانند که با چه رقمی می‌آید، آن هم رقم‌های خارج از عرف.» به باور او، این رقم‌ها به زندگی آدم برکت نمی‌دهد بلکه مداح این هدیه را باید بدون هیچ چشمداشتی از بانی دریافت کند و باور داشته باشد که اهل بیت (ع) او و خانواده‌اش را تامین می‌کنند و به زندگی‌اش برکت می‌بخشند.

اهل بیت (ع) به زندگی برکت می‌دهند

رضا آتشبار در عمر ۳۶ ساله مداحی‌اش، هیچ وقت مبلغی را تعیین نکرده است و هر وقت هدیه‌ای گرفته، گفته خدا برکت بدهد و خداوند به زندگی‌اش برکت داده است. در جوانی، در بازار اشتغال داشت و اکنون با ۵۵ سال سن، فقط با مداحی مشغول است. او تاکید می‌کند: «کسانی که مبلغ مداحی و روضه را طی می‌کنند، کار اشتباهی می‌کنند. مثل این است که به مردم بگویند ما اربابی داریم که زندگی ما را تامین نمی‌کند، پس شما تامین کنید! این برای خادم اهل بیت (ع) خوب نیست. جوانانی که به این وادی می‌آیند باید با خلوص نیست بیشتری، در خانه اهل بیت (ع) را بزنند و باور داشته باشند که خودشان آنها را یاری می‌کنند.» او با بیان این که مداح باید زندگی‌اش را به خدا و اهل بیت (ع) واگذار کند، یادآور می‌شود: «هر که در راه مداحی قدم گذاشت، خودش را به اهل بیت (ع) بسپارد و از آنها یاری بجوید. مداح باید خودش را در دریای رحمت اهل بیت (ع) رها کند تا اتمه عصمت و طهارت، دستش را بگیرند. اگر خودمان را گرفتیم و تکبر کردیم، اهل بیت (ع) ما را رها می‌کنند اگر چه آنها چنان بزرگوار هستند که با وجود بدی‌هایمان باز هم از ما روی برنمی‌گردانند.»

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

آیت الله رشاد با اشاره به مشکلات چند روز اخیر در جامعه گفت: «اغتشاشاتی که این چند روزه در گوشه و کنار کشور اتفاق افتاد، ذاتاً جنبه اعتراضی و مطالبه گرانه داشت و بحق بود، هر چند بیگانگان و بیگانه پرستان سعی کردند از آن سوء استفاده کنند. طبقات محروم و مستضعف، یعنی همان طبقه ای که انقلاب کردند، از مشکلات اقتصادی و معیشتی به ستوه آمده اند. مردم از بیکاری جوانان به ستوه آمده اند. مردم به اغتشاشگران، اعتنا نکردند؛ از مردم خردمند، صبور و نجیب باید تشکر کرد.»

توصیه با ملامت

همان طور که شاهد هستید، چند روزی است که کشور دستخوش آشوب و اغتشاشاتی شده که همگی از مداخله کشورهای بیگانه و فرصت طلب ناشی می شود. اما برای این که این اغتشاشات دامن گیر نشود و ضربه ای به نظام وارد نیابد، مستلزم این است که همه هوشیار باشیم، اما این هوشیاری به این معنا نیست که دست به دامن خشونت شویم؛ بلکه آرامشی را می طلبد که با طمأنینه کامل و قلبی آرام با این موضوع برخورد شود. وظیفه ما به عنوان یک بچه هیئتی، در چنین شرایطی این است که افرادی که به نوعی نظری نزدیک به اغتشاشگران دارند، شناسایی کرده و با زبانی آرام و متین نسبت به توجیه کردن آنها از این رفتار زننده اقدام کنیم. اگر در همسایگی یا محل کار با چنین افرادی برخورد داریم، نباید تعصب به خرج دهیم و رفتاری ناشایست از خود نشان دهیم که دلیل او بر نپذیرفتن حرف ما را محکم تر کند. به راحتی می توان با اشاره به امنیتی که در کشور حاکم است و عدم برخورداری کشورهایی همچون سوریه، یمن، عراق، افغانستان و پاکستان از چنین امنیتی آنها را از موقعیت ایمن زندگی خود آگاه کنیم تا کور کورانه سوار بر این موج نشوند. اگر نیاز است با آنها صمیمی تر شویم و با رفتاری دوستانه تر خود را به آنها نزدیک کنیم تا بهتر موقعیت کشور را درک کنند. در نهایت این که، بچه هیئتی بودن، صرفاً به هیئت رفتن نیست، بلکه باید منش و اخلاق هیئتی نیز داشته باشیم تا بچه هیئتی بمانیم.

مناجاتنامه

خدایا!

اگر عظمت حق الناس را در نگاه تو در می یافتیم، به یقین چنین بی محابا بر کشتگاه حقوق مردم نمی تاختیم. نگاه خودت را در همین جهان، عیان کن.

خدایا!

مردم را از این «معیشت ضنک» برهان که نتیجه اعراض از ذکر توست و یاد خودت را علی الدوام در دل های ما زنده بنار.

خدایا!

سکه رایج حرام را از اعتبار بینداز و بهره های شیطان را روزافزون مپسند.

خدایا!

ما را گرفتار فتنه های آخر الزمان و مکر لیل و نهار مساز.

خدایا!

شیطان و نفس به هم دست داده اند تا بندگان خوب تو را زمین بزنند. بی مساعدت تو مقاومت ممکن نیست.

خدایا!

به یأس بگو رهایمان کن، به خستگی بگو که دست از سرمان بردارد و به شیطان بگو که ما از آن توایم، امید نبندد.

سید مهدی شجاعی

چهارده + ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیئت ها و محافل مذهبی

مدیر مسئول: ایمان شمسایی

دبیر ویژه نامه: رضا صیادی

طراح ناماره: محمد صدیقی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

www.qudsonline.ir

با «حسین حسین» داریم پیر می شویم

یکی از سنت های زیبای هیئت های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیئت بوده که در این سال ها فراموش شده است. پیشنهاد می کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

[هیئت نورالرضا، مسجد جامع امام جعفر صادق (ع) اقدسیه / شام غربیان]

کتاب

ماه به روایت آه

«ماه به روایت آه» عنوان اثر ابوالفضل زروبی نصرآباد و روایت او از زندگانی و شخصیت حضرت ابوالفضل العباس (ع) - ماه بنی هاشم - است. نویسنده در این کتاب کوشیده تا از زبان دوازده راوی، ناگفته هایی از قبل و بعد از شهادت پرچمدار کربلا را با امانتداری، پایبندی به مستندات تاریخی و روایی و پرهیز از اغراق، روایت کند. در این کتاب نویسنده عمده همت خود را صرف بازگویی و رازگشایی از اموری کرده که با وجود جذابیت برای مخاطب، متأسفانه کمتر به آنها پرداخته شده است؛ اموری همچون خانواده مادری، کودکی، ازدواج، فرزندان، برادران، حیطه دانش و معرفت و جایگاه آن حضرت در میان اهل بیت و مسلمانان آن روزگار. از دیگر جذابیت های این کتاب، ذکر تاریخ شمسی تمامی رخدادهاست که خواننده فارسی زبان را با زمان وقوع حوادث در روز و ماه و سال هجری شمسی آن وقایع آشنا می کند.

کانال تلگرام

پیام رسان سروش

با توجه به اتفاقات اخیر کشور و سوء استفاده فرصت طلبان از فضای مجازی برای ایجاد آشوب و برهم زدن امنیت کشور، این بار به جای معرفی کانالی در تلگرام، به معرفی پیام رسانی نسبتاً جدید اما بومی می پردازیم که دست سوء استفاده گران از تکنولوژی را کوتاه می کند و از سوی دیگر ایمن تر نیز است چرا که پیام رسانی همچون تلگرام که پایه و اساس آن خارج از ایران است، اطلاعات گوشی را در چند کشور رصد می کنند، اما پیام رسان سروش تنها و تنها در ایران استفاده شده و نگرانی بابت از دست دادن اطلاعات گوشی و انتشار آن در خارج از کشور وجود ندارد. با نصب این پیام رسان و همه گیر کردن آن، این فرصت را فراهم آوریم که زمین پس، این شبکه به جای تلگرام استفاده شود.

